

Licht en Donker in andere landen

Ik neem jullie mee naar een ver land, naar India. Een land waar veel over te vertellen is. Ze maken er kleren die we dragen, auto's en computers. Films. Ze houden er zo van filmsterren dat je, als je dat bent, voor je het weet in de politiek zit. Dan word je de baas. Er is veel te vertellen over de enorme armoede in dat land, en de even enorme rijkdom. Hoe mooi het er is. En je kunt ook vertellen over hoe mensen zich terug trekken in de stilte, om te bidden of te mediteren. Mediteren – als je het mij vraagt, ik heb er gewoond .. - doen ze daar niet omdat ze allemaal zo rustig zijn, maar omdat het daar drukker is dan waar ook ter wereld. Veel drukker in elk geval dan hier met zoveel mensen en verkeer en soms zoeken mensen dan rust.

Daarover wil ik vertellen en vooral - want dat sluit mooi aan bij wat de kinderen hebben gedaan - over hoe het daar is met donker en licht.

Je moest ver reizen om er te komen. Met de trein een hele nacht, met de bus een halve dag en dan nog enkele uren met een wagen met een os ervoor. Daar was een kleine kerk. Met een dak op alleen maar palen. Geen muren. Wie langs kwam kon zo naar binnen kijken en wie binnen zat zo naar buiten. Je kon daar ook slapen, want het was niet te doen op een dag op en neer te gaan en sommigen bleven graag wat langer.

Ik herinner me de nacht. Als ik geritsel hoor en eerste stemmen, is het nog aardedonker. Op de tast zoek ik mijn zaklantaarn onder het laken, die ik gauw aandoe, want je ziet niks. Nu kan ik gaan zitten, het muggennet losmaken, benen over de rand en hup eruit. Zelfs 's nachts is het hier nog warm en alles is klam en plakkerig. Nog maar 4 uur is het! Zo vroeg staan we hier op. Dat gaat vanzelf. Als je geen elektrisch licht hebt, ga je als het donker wordt slapen en als het licht wordt, sta je weer op.

Nou ja, licht - vlak ervoor, want hier willen ze het licht zien wórdén, om het helemaal mee te kunnen nemen in de dag.

Met onze zaklantaarns aan zoeken we het pad naar de rivier, die vroeger zo breed moet zijn geweest als de hele lengte van de Dominicus, maar nu door de warmte bijna is opgedroogd. Alleen in het midden stroomt nog water. Verder is alles kurkdroog geworden. Kurkdroge klonten, helemaal gebarsten en keihard. Daar kun je, allemaal in het donker, gaan zitten. Een eindje van elkaar. Dat was wel even wennen de eerste keer. Waar ben ik? En die klei die lijkt wel steen! Lekker zo voor je billen, au! Maar elke dag gaat het makkelijker. En als je je ogen dicht doet, is het alsof de nacht je als een warme deken beschermt.

Zo droom ik met mijn ogen dicht tot ik, af en toe, voorzichtig door mijn kiertjes kijk. Is er al iets te zien? Komt het al, het licht? Dan is in de verte een dunne streep te zien die eerst heel langzaam breder wordt, maar al gauw gaat het sneller. En even later kan ik ook anderen zien die net als ik wachten op het licht. Wat een kreukels zeg, die droge rivierhobbels - het lijken wel rimpels van iemand die heel oud is. Is de aarde hier ook zo oud?

Dan gaat het snel. Nog een paar minuten en een volle baan zonlicht komt dichtbij en ik voel de warmte op mijn vel. En heel even zit ik daar in de zon. Maar niet lang, want al gauw wordt het – zo vroeg als het is - heet!

Dan gaan we naar de kleine kerk die ook een tempel lijkt: roze, geel en blauw, beelden.. Maar hier zeggen ze: de tempel en de kerk lijken op elkaar. Bijvoorbeeld licht, kaarsen en lampjes, die hebben ze allebei. Licht dat, zoals ze hier zeggen niet alleen de aarde verlichten en verwarmen kan, maar ook mensen warm kan maken voor elkaar. En het leven lichter, als het donker is. O, daarom gaan ze in het donker op het licht wachten hier!

Ook in het kerkje wordt het licht binnengebracht, dat gisteravond voor het slapen apart is gezet. Ook andere lampen worden ermee aangestoken. Dan zingen we een lied en begint de dag. We eten ons ontbijt en dan: allemaal op stap. Naar school, aan de was, eten koken voor de middag, in de tuin werken, voor de dieren zorgen.. er is veel te doen. Niet dat ze hier rijk zijn, vergeet het maar: haast niemand heeft een stoel, je slaapt op de grond, er wordt gekookt op een vuurtje. Maar wat er wel is: altijd eten voor iedereen en zorg voor elkaar. Als je ziek bent, wordt er voor je gezorgd.

Verder hebben we hier ook niet veel nodig, zeggen ze. Als we maar kunnen uitdelen van wat we hebben. Eten en drinken - het licht, dat je kennelijk ook uitdelen kan.

Als dat in de hele wereld kon, dacht ik, was er voor iedereen genoeg!

Dan als alles gedaan is, wordt het weer avond. In het donker komen we nog een keer bij elkaar als het licht nog eens wordt rondgedragen. Om beurten mag je je handen voorzichtig om de vlam leggen, zodat je je niet brandt maar wel de warmte voelen kunt, die je daarna met je handen naar je gezicht brengt. Want je ogen, je neus: alles moet aangeraakt zijn door de warmte van het licht.

Dan zeggen we elkaar welterusten en wordt het licht weer weggezet. Tot de volgende dag.

Juut Meijer

(Uit een Benedictijnse gemeenschap in Zuid-India waar de verbinding gezocht wordt tussen christendom en hindoeïsme in een betekenisvol samenleven).